

„Jeli isti kani — v nasprotju s šelenom 19. državnih osnovnih zakonov od 21. dec. 1867, v nasprotju s štajersko deželno ustavo od 30. dec. 1849, kder § 3 pravi: v vojvodini živoča naroda sta jednakopravičena in imata neurazljivo pravo na varovanje in gojitvo svoje narodnosti in jezika, — v nasprotju s pravednostjo in pravičnostjo proti slovenskim deželanom — še nadalje tako postopati?“

Gradec dne 22. septembra 1884.

Raič, l. r., Kukovec, l. r., M. Vošnjak, l. r., Jerman, l. r., Dr. Radaj, l. r., Dr. Šuc, l. r.

Volitevska borba v slov. graškem, šoštanjskem in mahrenberškem okraji.

II. Najbolj so se pa Šentiljčani s svojo pametjo skregali, da so si Ledelna pa Streicherja za volilna moža izvolili. Ledel je iz Vitanja v Šentlenart privandral kot kramar in se zdaj tam od Šentiljskih grošev bogati, on je hud političen nasprotnik Slovencev in je liberallec najhujše barve, ki tudi celo leto v cerkev ne pride. Streicherju se pa že na lici vidi, kdo da je. Ta človek je po Šentiljski, občini noč in dan od hiše do hiše plazil zoper „farje“ govoril, da teh ne voliti, drugače bo zopet tlaka in desetina itd. Šentiljčani pameti si kupite drugokrat, pa takemu človeku, ki bo s takimi lažmi glase lovil, pot pokažite. Šest let so č. g. dr. Šuc, mestni župnik, naš deželni poslanec, ste morali res zavoljo tega g. župniku tlako delati, in g. dr. Šuc so zopet za poslanca voljeni. Ali ste res tako bedasti, da mislite, da bote vsled tega zopet tlako delali, kakor vas je Streicher strasil? Šentiljčani zopet vam rečemo: pameti si kupite pa drugokrat nikar ne volite k vam privandranih tujcev, nemcev ali nemčurjev, pa tudi ne brezvernih liberalcev za volilne može, ampak svoje domače, slovenske, katoliške može.

Vsem drugim kmečkim občinam Slovenjegraškega okraja pa gré največa slava, čast in hvala, — da so vse tako izvrstne, poštene slovenske in katoliške može volile za svoje volilne može. Gré pa njim, kakor tudi njihovim volilnim možem tem več hvala, ker še napor od nasprotne stranke do sedaj še ni bil nikdar tako silovit in prekanjen kakor letos!

Mi smo že sicer čisto za gotovo naprej vedeli število glasov, ktero bo naš kandidat dobil, ker smo vedeli, kdo da bo povsod za volilnega moža voljen, zmage smo si toraj bili čisto svesti; za nas je bilo le še vprašanje, bo li mogoče še kakih čvetero ali šestero glasov več dobiti; to so tudi naši nasprotniki dobro vedeli, zato so celi svoj bojni načrt na moč spletk, zvijač in sleparij stavili.

Najpoprej so se delali, kakor da bi brezvspešnost vsake agitacije zoper našega kandidata spoznali in da se nje toraj še lotiti nečejo, na tihem so pa od hiše do hiše prvotne volilce obdelovali — naj bi nikdar nobenega „farja“ za volilnega moža ne volili, ampak le njim od njih nasvetovane barantače z lesom.

Druga zvijača je bila, da so dva nasprotna kandidata postavili: V Slovenjegraškem okraji so delali za Pleschiutchnigga, v Mahrenberškem pa za glažutarja Gasteigerja, kajti prvi je pri nas, drugi pa v Mahrenbergu dobro znan, mislili pa so si, če se nam le posreči v Slovenjegraškem okraji pri volitvah volilnih mož s Pleschiutchniggom čast. g. dr. Šuca vreči, potem bo gotovo Gasteiger zmagal, kajti volilni može, ki so na ime Pleschiutchnigga voljeni — ne bodo nikdar č. g. dr. Šuca, ampak Gasteigerja volili, ker Pleschiutchnigg itak ni nikdar v resnici kandidature sprejel. Pa tudi ta zvijača je bila zastoj.

Tretja zvijača je v tem obstajala, da so volilne može plašili, češ, ta in ovi odlično narodni volilni mož je od č. g. dr. Šuca odpadel in bo Pleschiutchnigga volil, naš kandidat da bo dobil v celem Slovenjegraškem okraji k večjemu 6 glasov. Pa s to zvijačo so ravno nasprotno dosegli: volilni može so vsled tega osebno ali posredno poizvedovali, če je temu res tako, kakor so nasprotniki trdili, in prepričavi se, da je gola laž — začelo se jim je do takih ljudi gnjusiti, ki so jih hoteli na tako sramoten način za glase oslepariti.

Ko še to ni zaželenega vspeha imelo, peljal se je Pleschiutchnigg s svojimi agenti v Šoštanjski okraj in je tam 14. in 15. avgusta glase beračil, hotel je imeti na Toplicah v Topolščah shod ondašnjih volilnih mož, za kojimi je občinski pisar Samotar plazil, — pa prišel je bil le jeden, ki se je prepričal, da takih ljudi, kakoršen je Pleschiutchnigg in kakoršne bi on priporočal, Slovincem nikakor ne kaže voliti.

Volilnemu možu g. Stropniku se je na Topolščah 100 fl. obetal, ako on in njegov tovariš z nasprotniki potegne; poštenemu, obče spoštovanemu g. Dovniku v Škalah in g. Delakordi ali Steinerju pa po 20 fl. ponujalo, ako našega kandidata popustita; ravno toliko tudi njunim volilnim tovarišem. Hrabremu narodnjaku g. Steblovniku na Paki je neki agent po sili 5 fl. dal, da bi dr. Šuca ne volil. Ko je pa zvedel, da g. Steblovnik ni mož, ki bi svoj glas prodajal, prišel ga je drugo jutro prosit, da bi mu petak nazaj dal. Mož se je milosrčenemu g. Steblovniku usmilil in mu je ta konečno le petak nazaj vrgel, kojega je sicer mislil pri o. kr. sodnji položiti.

Gostilničarju Schmiedhoferju v Mislinji so 30 fl. obetali, ako Mislinjska volilna moža g.

Vavkana pa Franca Vivoda v svoji gostilni tako dolgo zamudi, da k volitvi ne prideta. Pa tudi vse te zlata vredne limance so bile zastonj: naših vrlih narodnih in katoliških volilnih mož se ni nobeden nanje vsedel, pa tudi g. Schmiedhofer ostal je poštenjak. in ni maral za Judeževe groše. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Vinske tropine in droži.

II. Za žganje tropin in drož služijo, kakor znano, posebni destilirni aparati, tisti, kateri najhitreje delujejo, so najboljši. Pri naših navadnih kmetijskih kotlih pa je toliko ogrevalni kakor tudi ohlajevalni del stroja silno slab, da res nij mogoče, da bi dobivali žganje brez patoke. Navadno se sme računati, da z našimi kotli tudi za tretjino manj dobimo. Z dobrimi aparati se iz 1 hl. steptanih in shojenih tropin celó 10—12 litr. žganja more dobiti, ali iz 100 kg. tropin se 9—11 litr. žganja dobi. Ako pa niso bile tropine nič iztisnene, sme se računati na 1 hl. trdno steptanih in shojenih tropin celó 15 litr. žganja. Iz 1 hl. gostih, dobrih drož zamore se do 20 litr. dobrega žganja izdelati.

Kakovost tropinskega in drožnega žganja odvisna je od dobrote dotičnega materijala, iz katerega se je žgalo. Jasno je, da iz pokvarjenih tropin in smrdljivih, gnjivih drož napravljeno žganje bode imelo vedno zoprni okus. Kdor tedaj žgá tako pokvarjeno blago, naj prvi pridelek raji loči in za kaj drugega, a ne za pijačo porabi. Nekatero tropinsko žganje ima duh po žveplenem vodenci takó, da je skoro nepitno. Ta duh se pa odpravi, če se žganje skozi kuprene lijake večkrat prelija.

S staranjem pridobi tropinsko žganje mnogo; za to ga tudi navadno še le dvoletnega prodajati začno. Tak uležan tropinovec dolgo obdrži mehurce, ako si jih v sklenici nekoliko stepel; to je sploh dobro znamenje.

Kaj dobro je, ako se nahaja na najspodnjem delu kotla posebna pipa, katera služi v to, da se zamore proti koncu žganja tekoči del iz kotla hitro odtočiti. Tudi priporočam paziti na to, da je ognjišče tako urejeno, da je kotel od vseh strani enakomerno od ognja obdan, kajti sicer se žganje lahko prismoči.

Premiranje konj in dirka v Mariboru.

Dne 20. sept. bilo je premiranje konj, kojih so več prignali, kakor drugekrat. Srebrne svetinje so dobili: Badl v Mariboru, Paner v Hrastovci, Pezold v Slivnici. 30 fl. prejel je Fr. Kropan v Formintu, 25 fl., Jurij Mulec v Lazah, po 20 fl. prejeli so K. Hrastnik v Sp. Polskavi, Jak. Visenjak in Šešerko v Mezgovcih, Št. Srnko

v Hočah, 15 fl. A. Germ v Loki, Fr. Bračko v Dragučevi, Fr. Kobar v Formintu, Seb. Kovec v Podovi. A. Valec, Št. Bauman v Račah, J. Jurčič v spod. Hočah, Lininger v Mariboru, L. Kaneler in Fr. Pivec v Sp. Polskavi, And. Čepe v Jakobskem dolu, P. Strmšek v Bohovi, A. Kolenko v Moškancih, Fr. Jaušnik na Gačniku, Št. Lešnik v spod. Voličini, po 10 fl. Tomaž Purgaj v Lormanji, J. Zelenik v Radehovi, K. Pečovnik v Gočevi, V. Kurnik v Šetarjevi, J. Čuček v Voličini, J. Mulec v Pernicah, Jakob Roškar v Jarenini, M. Šlamberger v Cerkoveah, A. Mahorič v Peklu, J. Kozoderc na Ptujski gori, Št. Mohorko v Orehovi vesi, M. Albreht v Stari vesi, Fr. Strelec v Novi vesi, Fr. Obrecht, A. Parah v Moškancih, Jan. Zell pri sv. Janži.

V nedeljo 21. t. m. bila je dirka. Pri prvi dobil je 5 zlatov J. Bauman pri sv. Marjeti, 3 zlate M. Pukelj spod. Pobrežah in 2 zlata J. Mulec pri sv. Marjeti na Pesnici, pri drugem zmagali so mariborski Reppnig, Nekrepp, Scherbaum in slivniški Wregg, pri tretji zopet Reppnigg in Nekrepp, pri četrtej zopet Bauman od sv. Marjete in M. Krajnc iz Maribora, pri petej ruski konji graških gospodov in šestej Pezolt iz Slivnice, Novak iz Bohove, Fr. Rečnik iz Hoč in Št. Srnko iz Rač.

Dopisi.

Z Ribnice na Pohorji. (Šulferajnski groši) delajo vendar le čuda in so nam ob volitvi volilnih mož pokazali svojo izdajalno moč. Občina Ribnica-Hudikot je volila nemškutarski, a še mnogo bolj nezaslišano je, da jo je v tem posnemala prej vrlo narodna občina Janževivrh-Arlica, ki je volila liberalce: Grögl, Hirsman in Rebernig. Agitacija od nasprotne strani je bila strastno osnovana od marenberških in drugih nemčurjev, katerim so silno pritrkovali naši neznačajniki in tudi mnogo domisljavi nekdanji godec Grögl, ki je v volilno hišo ustopivši razlagal: „farja ne voliti, ne poslušati.“ Koga naj toraj naši kmetje volijo za poslanca, če ne poštenega, za blagor našega ljudstva vnetega duhovna? Mar one liberalce in nemškutarje, ki jim bojo zopet delali dolgovi na milijone, za ktere je plačnik tudi ubogi kmet? Le volite one liberalce, ki bodo vam napovedovali kazni, ko otroci ne bodo redno obiskovali obljubljenih „šulferajnskih“ šol! Kteri so skovali postave o lovskih kartah, da bi ne smel še šoje iz koruze pregnati; da niti ne sme plovov po cesti voziti itd. Vse to so skovali naši prijatelji liberalci in vi jih zato hvalite, vi jih zopet volite! S culo cap so se večinoma med vas priklatali, se med vami od vaših žuljev obogatili, vas strahujejo — in vi jih zopet volite. — Pa nezamerimo mi toliko nevednim in